

Sygn. akt I C 330/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2020 r.

Sąd Rejonowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Jędrzejewska

Protokolant: Anna Świdarska

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2020 r. w Łomży

sprawy z powództwa (...) S.A. w B.

przeciwko R. G.

o zapłatę

powództwo oddała.

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł o zasądzenie od pozwanej R. G. kwoty 3.450,89 zł wraz z odsetkami umownymi równymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 3.05.2020 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż pozwana zobowiązała się poprzez podpisanie weksla dnia 13.09.2017 r. do zapłaty w dniu 2.05.2020 r. kwoty wskazanej w wekslu, w wysokości 3.450,89 zł. Powód wezwał pozwaną do wykupu weksla, która jednakże nie dokonała żadnej wpłaty. Weksel został wystawiony na zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia z tytułu umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 13.09.2017 r. Pozwana podpisując własnoręcznie kalendarz spłat raty знаła doskonale wysokość zobowiązania i termin spłaty. Powód wskazał także, iż roszczenie stało się wymagalne w dniu 2.05.2020 r. w związku z tym termin przedawnienia w niniejszej sprawie jeszcze nie upłynął.

Pozwana R. G. w odpowiedzi na pozew nie uznała powództwa, wnosząc o jego oddalenie w całości i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazała, iż na poczet umowy pożyczki zapłaciła łącznie kwotę 10.449 zł, która według niej ma charakter lichwiarski.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. w dniu 13.09.2017 r. zawarł z pozwaną R. G. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 12.000 zł. Całkowita kwota pożyczki została ustalona na kwotę 6.000 zł, całkowita kwota do zapłaty została ustalona na kwotę 13.932 zł, płatna w 36 miesięcznych ratach w kwotach po 387 zł miesięcznie, płatnych do dnia 23.09.2020 r. (umowa k.-35-37, harmonogram spłat k.-39, Twój Pakiet k.-38).

Z uwagi na nierealizowanie przez pozwaną postanowień umowy powód wezwaniem z dnia 25.02.2020 r. wezwał pozwaną do zapłaty 2 zaległych rat pożyczki wymagalnych w dniu 23.02.2020 r. i 23.02.2020 r. w łącznej kwocie 723 zł w terminie 7 dni (wezwanie k.-41).

Powód w związku z nieregulowaniem rat pożyczki przez pozwaną, pismem z dnia 2.04.2020 r. wypowiedział umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego terminu (wypowiedzenie k.-43).

Pozwana do dnia wniesienia niniejszego powództwa uiściła na rzecz powoda kwotę 10.500 zł (karta klienta k.-31).

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczenia.

Albowiem przedmiotowa umowa pożyczki została zawarta w dniu 13.09.2017 r. na okres 36 miesięcy do dnia 23.09.2020 r. Przed upływem okresu obowiązywania umowy została ona w dniu 2.05.2020 r. skutecznie wypowiedziana przez pożyczkodawcę.

Zatem od dnia 3.05.2020 r. rozpoczął się bieg 3 letniego terminu przedawnienia roszczenia, wynikającego z art. 118 kc, który upływa z dniem 3.05.2023 r. Pozew w niniejszej sprawie został wniesiony przez powoda w dniu 30.06.2020 r. a zatem przed upływem terminu przedawnienia. Nie doszło tym samym do przedawnienia roszczenia.

Zdaniem Sądu ustalona w umowie pożyczki całkowita kwota do zapłaty, opiewająca na kwotę 13.932 zł była znacznie zawyżona.

Sąd ustalając wysokość rzeczywistego zadłużenia pozwanej uwzględnił kwotę 6.000 zł, która faktycznie została wypłacona pozwanej, kwotę 129 zł tytułem opłaty przygotowawczej, kwotę 900 zł z tytułu (...) oraz kwotę 24,89 zł tytułem odsetek umownych.

Sąd nie uwzględnił natomiast żądania w zakresie prowizji w kwocie 4.971zł, uznając postanowienia umowy w tym zakresie za niedozwolone klauzule umowne.

Zgodnie z art. 385¹§1 kc postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. (§ 2) Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. (§ 3) Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. (§ 4) Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje.

Wedle powyższej definicji postanowienia umowy "nieuzgodnione indywidualnie" to takie, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. Chodzi tu więc o takie klauzule umowne, które zostały objęte indywidualnym, odrębnym uzgodnieniem (np. stanowiły przedmiot negocjacji). Takimi postanowieniami z reguły nie są postanowienia wzorców, bo te, w trybie związania nimi konsumenta przyjętym w art. 384, w ogóle nie podlegają uzgodnieniu.

Przesłanki „sprzeczności z dobrymi obyczajami” i „rażącego naruszenia interesów konsumenta” muszą być spełnione, co jednoznacznie wynika z treści przepisu łącznie. Przy tym ujęciu przyjąć trzeba, że rażące naruszenie interesów konsumenta samo w sobie nie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami, gdyż w przeciwnym razie ta ostatnia przesłanka byłaby zbędna. Jak wskazał Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 13 lipca 2005 r., sygn. akt I CK 832/04 - za sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać wprowadzenie do umowy klauzul godzących w równowagę kontraktową. Rażące naruszenie interesów konsumenta polega na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na jego niekorzyść. Obydwa te kryteria powinny być spełnione łącznie.

Istotą dobrego obyczaju jest zaś szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. Sprzeczne z dobrymi obyczajami są zatem takie działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u

klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, ukształtowania stosunku zobowiązaniowego niezgodnie z zasadą równorzędności stron. Upraszczając są to takie działania, które potocznie określane są jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające od przyjętych standardów postępowania.

Zgodnie z art. 5 pkt. 7 ustawy z dnia 12.05.2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2014 r., poz. 1497 z późn. zm.) całkowita kwota kredytu rozumiana jest jako „maksymalna kwota wszystkich środków pieniężnych nieobjętych kredytowanych kosztów kredytu, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt”.

W niniejszej sprawie, zgodnie z umową całkowita kwota pożyczki wynosi kwotę 6.000 zł.

Zgodnie art. 36 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim wskazano maksymalne koszty, jakie konsument może ponieść poza kosztami odsetek.

Zgodnie z art. 36 a ust 2 ustawy, który wszedł w życie w dniu 11.03.2016r. pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu.

W ocenie Sądu zobowiązanie pozwanej do zapłaty opłaty prowizyjnej w kwocie 4.971 zł w sytuacji, w której kwota faktycznie przekazanej na jej rzecz pożyczki wynosiła 6.000 zł godzi w dobre obyczaje, narusza reguły etycznego, uczciwego i lojalnego postępowania w obrocie.

Należy też zauważyć, że powód będący przedsiębiorcą nie określił w zasadzie, czym jest pobierana przez niego opłata i w oparciu, o jakie kryteria została naliczona.

W ocenie Sądu postanowienia dotyczące powyższej opłaty nie zostały uzgodnione indywidualnie, kształtują prawa i obowiązki pozwanej w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają jej interesy. W żaden sposób nie wykazano by pozwana miała na nie rzeczywisty wpływ, a ustalona opłata była wynikiem konsensu, czy rzetelnych i wyrównanych negocjacji.

Podsumowując stwierdzić należy, że tak wysokie opłaty są sprzeczne z dobrymi obyczajami, zasadą ekwiwalentności świadczeń stron, rzetelnością kupiecką i normalnym zyskiem uczciwie prowadzącego interes przedsiębiorcy. Nie uzasadnia ich również ryzyko prowadzonej działalności gospodarczej. Ustalona opłata nie mają odzwierciedlenia w kosztach udzielenia pożyczki i nie uzasadniają zarobku pożyczkodawcy w kwocie stanowiącej znaczną część otrzymanej przez pożyczkobiorcę pożyczki. Takie postanowienie umowne nie wiąże pozwanej. Niezależnie od powyższego wskazać należy, że z powyższych względów, postanowienia te - jako naruszające zasadę ekwiwalentności świadczeń stron, rzetelności kupieckiej, czerpania rażąco wygórowanych zysków, ponad zyski przyjęte w normalnie prowadzonej działalności gospodarczej – sprzeczne jest z zasadami współżycia społecznego. Tym samym na mocy art. 58 § 2 kc jako nieważne nie obowiązują strony.

Z uwagi na powyższe mając na uwadze treść art. 385¹ § 1 kc w ocenie Sądu powództwo w zakresie żądanej przez powoda kwoty, odnoszącej się do opłaty prowizyjnej w kwocie 4.971 zł nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu nie stanowi klauzul abuzywnych obciążenie pozwanej opłatą przygotowawczą w kwocie 129 zł i kwotą 900 zł za (...), których suma nie przekracza kwoty pożyczki, a ich wysokość była ustalona w umowie pożyczki.

Skorzystanie przez pozwaną z usługi (...) było fakultatywne, od którego nie było uzależnione udzielenie pożyczki. Pozwana jednakże zdecydowała się na powyższą usługę, podpisując w tym zakresie stosowny dokument (k.-38), co było związane z opłatą w wysokości 900 zł. Powyższa usługa przewidywała dodatkowe uprawnienia dla pożyczkobiorcy. Pozwana miała możliwość nie skorzystania z powyższej usługi. Decydując się na nią liczyła się kosztami z tym związanymi, ustalonymi w pkt.1 ppkt. 1.4 c umowy. Dlatego też w ocenie Sądu powód miał podstawy do obciążenia pozwanej powyższą opłatą, która nie jest wygórowana i zgodna z obowiązującymi przepisami.

Zdaniem Sądu powód wykazał także zasadność i wysokość roszczenia o odsetki.

Rodzaj, wysokość i prawo do odsetek przewiduje § 4 ust. 1 umowy pożyczki. Zostały one naliczone przez powoda w kwocie 24,89 zł z uwzględnieniem liczby dni opóźnienia spłaty poszczególnych rat pożyczki, w stosunku do terminów uzgodnionych w kalendarzu spłat w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Biorąc zatem powyższe pod uwagę w ocenie Sądu powodowi przysługiwała kwota 7.053,89 zł. Bowiem kwota pożyczki wynosiła 6.000 zł. Powodowi przysługuje także kwota 129 zł tytułem opłaty przygotowawczej, kwota 24,89 zł tytułem odsetek umownych oraz kwota 900 zł tytułem opłaty za (...).

Pozwana zaś na poczet powyższego zobowiązania uiściła przed wytoczeniem niniejszego powództwa kwotę 10.500 zł, która przewyższa kwotę dochodzoną pozwem i przysługującą powodowi.

Z tego też względu należy uznać, iż pozwana zaspokoila w całości roszczenie powoda.

Wobec powyższego powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu na podstawie art. 720 kc.